

صلى الله عليه وسلم

تمامی فعالان بازار های مالی کم و بیش نیازمند شناخت بازارها و نهادهای مالی اند . چرا که آنها به مثابه فروشگاه های ابزار مالی اند . ابزاری که مدیران مالی را در جهت تحقق بیشینه سازی ثروت سهامداران و مدیران سبد را در جهت استراتژی ها و نیل به اهداف سرمایه گذاری یاری می رساند . حوزه بازارها و نهادهای مالی شامل مسائل مربوط به انواع بازارهای مالی ، ساختار بازار ها ، نحوه نظارت بر بازارها و . . . است . بدیهی است که شناخت ویژگی های بازار مالی ، فعالان بازار را در جهت شناخت بهتر معمای بزرگ بازار های مالی یعنی ساز و کارهای قیمت گذاری ابزار مالی یاری می دهد .

طی دهه های اخیر ، بازارهای مالی با دگرگونی ها و تحولات چشمگیری مواجه شده اند . رقابت بین نهادهای مالی ، روز به روز موجبات پیدایش ابزارهای مالی جدید با پیچیدگی های بیشتر را فراهم می نماید . تدوین کنندگان مقررات و نهادهای نظارتی نیز به منظور حفظ وثبات بازار مالی ، همگام با پیدایش این نهادها و خدمات مالی جدید آنها ملزم به شناخت کامل نهادها و پیامدهای خدمات آنها در بازار می باشند . تا به تدوین مقررات خاص برای آنها و نظارت مستمر ، از بروز پیامدهای منفی این ابزارها در بازار جلوگیری به عمل آورند و بستر لازم را برای سلامت و ثبات سیستم فراهم آورند .

اولین گام در این راه ، طبقه بندی این واسطه ها و داشتن تعریف مشخصی از آنها نوع و حدود وظایف آنها می باشد . تنها در چنین شرایطی ، می توان نهاد نظارتی خاصی را برای هر یک از نهادها و یا مجموعه ای از آنها تعریف نمود . وجود یک بازار منسجم مالی و تعریف شده ، تعیین مقامات تدوین کننده مقررات و مقام نظارتی و حوزه فعالیت آنها در بازار و نهادهای تحت نظر آنها ، ابتدایی ترین گام و مهمترین اقدامی است که برای انسجام بازار انتظار می رود . به علت گستردگی این بازارها ، تنوع نهادها و خدمات آنها ، نظارت یکسان بر آنها امکان پذیر نیست . تدوین مقررات و طراحی الگوی نظارتی ، به نوع نهاد مالی ، خدمات مالی آن نهاد و ابزاری که تحت تأثیر قرار می دهد ، بستگی دارد . به همین منظور ، در راستای ایجاد یک بازار مالی با ثبات ، شناخت بازارهای زیرمجموعه آن بازار سیاه و بازارپول نهادهای نالی مختلف و طبقه بندی آنها از نظر نوع فعالیت ها ، نوع آسیب پذیری آنها ، ریسک های موجود و پیامدهای آنها بر بازار ضروری است .

بر پایه چنین شناختی از بازار و باطراحی یک نظام مالی صحیح می توان حوزه نظارتی

هریک از مقامات نظارتی را در اجرای این بازار مشخص نمود و بستری لازم را برای ایجاد یک بازار مالی قانونمند و متشکل فراهم آورد.

در حال حاضر در ایران نیز با وجود کوچکی بازار مالی، شاهد باز شدن بازار مالی داخلی و ذوب شدن یخ ها در حوزه بانکداری هستیم. نهادهای مالی جدید در حال شکل گیری هستند و در صحنه رقابت نهادهای موجود پی در پی خدماتی جدید را معرفی می کنند و به منظور افزایش سهم خود در بازار، دامنه فعالیت های حوزه را گسترش می دهند.

مشکل اصلی که اعمال نظارت مؤثر و قوی را در بازار مالی محدود می کند، نبود تعریف مشخصی از بازار مالی در ایران و تفکیک اجزای آن از نظر فعالان در این بازار و بازار های زیر مجموعه آن و نوع فعالیت های هر یک می باشد. قانونمند شدن برخی از نهادهای مالی، همواره این سردرگمی را ایجاد نموده که چه مقامی باید صادر کننده مجوز فعالیت آنها باشد؟ و چه نوع مقررات و نظارتی بر آنها حاکم خواهد بود؟ علاوه بر آن، در صورت ارائه تعریف قانون نهاد نظارتی ذیربط باز هم معماهای دیگری وجود دارند. از آن جمله که نهاد فوق نیازمند چه نوع مقرراتی بوده؟ و از چه جهاتی لازم است تحت نظارت قرار گیرد

؟ پاسخ به این معما و معماهایی اینچنین زمانی آشکار خواهد شد که بازار های مالی در کشور، اجزای آن و آسیب پذیری های بازار شناسایی شوند

ریسک اعتباری انواع ناشران بدهی و ریسک اعتباری انواع بدهی های متعلق را ارزیابی کرده و بر اساس آن رتبه ای به ناشر ویژه بانکهها می دهند.
اعتبار سنجی= credit rating

در بانکهها اعتبار سنجی در داخل بانکهها انجام می شود و از طریق آن بانک و صنعت اعتباری مشتریان خود را ارزیابی کرده و بر اساس آن در مورد اعطای وام به آن ها و همچنین نرخ آنها تصمیم گیری میکنند

ریسک اعتباری : ریسک نکول (یعنی بدهی خود را پرداخت نکنند)

ورشکستگی: یعنی - < دارایی > بدهی

بازارها و نهاد های پولی و مالی:

۱- بازار های مالی

۲- سازمان های پولی و مالی

مشکلات تاسیس رتبه بندی در ایران:

۱- عدم آشنایی با متدولوژی با رتبه بندی اعتبار

۲- مسئولیت

۳- اجتناب از وابستگی

استفاده کنندگان خدمات رتبه بندی:

۱-کشور (ریسک نکول)

۲-ناشر

۳-اوراق

مشکلات نبود رتبه بندی اعتباری:

۱-فشار بر سیستم بانکی به دلیل(ضمانت اوراق منتشره)

۲-عدم تناسب ریسک و بازده

مؤسسات مالی بازار سرمایه(دارای مجوز از سازمان بورس) واسطه های مالی:

۱-کارگزاری

۲-مشاور در سرمایه گذاری

۳-پردازش اطلاعات مالی

۴-سبد گردانی

۵-تأمین سرمایه

۶-هلدینگ مالی (گروه مالی)

۷-شرکت مالی سرمایه گذاری

۸-صندوق سرمایه گذاری

۹-شرکت های رتبه بندی(تعیین ریسک اعتباری انواع بدهی)

مؤسسات مالی بازار پول(دارای مجوز از بانک مرکزی)

۱-بانک های تجاری و قرض الحسنه

۲-مؤسسات اعتباری

۳-شرکت های صرافی

موسسات بیمه (دارای مجوز از بیمه مرکزی)

۱- بیمه های عمر و ديه

۲- بیمه اتكایی

این شرکت ها از قوانین مشابه استقلال و عدم وابستگی در موسسات حسابرسی پیروی میکنند همچنین این رتبه های تخصیص یافته برای امور میتواند به صورت رایگان یا با پرداخت هزینه قابل استفاده باشند.

بازار مالی:

۱- متشکل: در یک جا جمع میباشد و از یک سیستم استفاده میکنند

۲- غیر متشکل: پراکنده میباشد مثل بانکها و بیمه

اقتصاد بر دو نوع است:

۱- اقتصاد مبتنی بر بانک: برای تامین مالی به سراغ بانک میرویم مثل ایران و عربستان

۲- اقتصاد مبتنی بر بازار: برای تامین مالی سراغ بازار مالی میرویم مثل آمریکا و ژاپن

نهاد ناظر (قوانین و مقررات)

واسطه ها

سپرده گذاری مرکزی (شرکت فناوری اطلاعات)

شرکت بورس اوراق بهادار / شرکت فرابورس / بورس کالا / انرژی

شرکت کارگزاری: واسطه بین خریدار و فروشنده میباشد. موسساتی هستند که در بازار سرمایه هستند و به عنوان نماینده و فروشنده معامله را انجام میدهند و به اسم خودشان نمی توانند معامله کنند. در بعضی از بازارها (فرابورس OTC) کارگزارها میتوانند فعالیت های معامله گری به نام خود نیز می توانند انجام معامله دهند که در این حالت به آنها کارگزار معامله میگویند.

انواع سفارشات به کارگزار از نظر قیمت:

۱- سفارش محدود: مشتری قیمت را خودش مشخص میکند ۲- قیمت بازار: سرمایه گذار همان قیمت معاملات انجام شده رد بازار را میپذیرد ۳- توقف و زیان: STOP LASS در سفارش توقف زیان سرمایه گزار حد زیان قیمت خود را مشخص میکند و بقیه قیمت را در اختیار کارگزار میگذارد.

انواع سفارشات از نظر زمان: ۱- سفارش روز یعنی همین امروز اعتبار دارد

۲- معتبر تا لغو: سفارش معتبر می باشد تا موقعی که سرمایه گذار اعلام کند ۳- تاریخ معین: یعنی تا تاریخ معین اعتبار دار

انواع سفارشات از نظر حجم انجام معاملات:

۱- انجام کل یا جزئی ۲- همه یا هیچ

پرداخت مبلغ خرید: ۱- نقدی ۲- اعتباری

در خرید اعتباری یک ودیعه اولیه تحت عنوان وجه تعیین اولیه *intid maryin* یا اخطار افزایش هم تضمین *margin call* نزد کارگزار بگذاریم. کارگزار بر اساس قیمت اوراق خریداری شده در هر روز سود و زیان ما را مشخص می کند در صورت زیان همان روز مقدار زیان را از وجه تضمین اولیه کم میکند اگر این زیان ادامه پیدا کرد و مقدار وجه تضمین به حداقل آن رسید که به آن حداقل وجه تضمین می گویند. کارگزار به شما اخطار افزایش وجه تضمین می دهد *margin call* و شما باید مقدار ودیعه خود را به سطح وجه تضمین اولیه برسانید در غیر این صورت کارگزار فوراً اوراق را فروخته و بقیه ی زیان را از حساب وجه تضمین شما قبلاً برداشت کرده است.

انواع معامله توسط کارگزار انجام می شود:

۱- خرید ۲- فروش ۳- فروش استقراضی

۱- در حالت خرید یا به حالت نقدی یا اعتباری خرید اوراق را انجام می‌دهید
۲- در حالت فروش شما اوراق را دارید که کارگزاران را فروخته و وجه آنرا در اختیار شما قرار می‌دهد

۳- در حالت فروش استقراضی شما سهم را ندارید کارگزار سهم را از شخص دیگری قرض گرفته و برای شما فروخته و شما باید بعداً این سهم را خریداری کرده و به کسی که الان این سهم را ارزش گرفته اید باز گردانید

شرکت های مشاوره ی سرمایه گذاری: مشاوره در مورد سرمایه گذاری در بازار سرمایه
فعالیت پرتفوگردانی یا خرید و فروش نیاز به مجوز جداگانه دارد مشکل شرکت مشاور سرمایه گذاری در ایران:

۱- خدمات ناقص ۲- عدم اتکا به تحلیل در بازار ایران

نهاد ناظر بازار سرمایه در انگلستان :

۱- اجازه معامله ۲- مجوز نمایندگی (کارگزاری)

۳- مجوز پرتفوگردانی

شرکت های پردازش اطلاعات مالی : تایسون رویترز - بلو برگ - مورلینگ استار

مشکلات شرکت های پردازش اطلاعات مالی در ایران : ۱- ادراه های رایگان ۲- عدم به کار گیری استاندارد های گزارشگری

(استفاده از گزارش xbrl در خارج و عدم استفاده در ایران)

۳- عدم استفاده از فرمتهای استاندارد (نحوه ی نمایش اطلاعات یا طبقه بندی اولیه اطلاعات متفاوت است و هر شرکتی بر اساس سلیقه ی خودش اطلاعات را ارائه می دهد و یکسان سازی و استفاده از یک فرمت خاص وجود ندارد مثل هزینه ی آب برق گاز در بعضی شرکت ها جداگانه و در بعضی شرکت ها در سایر هزینه ها لحاظ می شود).

شرکت های پردازش اطلاعات مالی: پالایش داده های خام کلیه آن در قالب فرمتهای مورد نیاز مشتریان می باشد.

گروه مالی:

آزاد سازی deregulation

قانون گذاری regulation

تنها قانون glass – steygall

در آمریکا و اروپا قانون گذاری شده که بانکها به تفکیک بانکهای تجاری – بانکای سرمایه گذاری شناخته شدند

در این کشور ها به دلیل اینکه مشکلی در معاملات صورت نگیرد بانکهای تجاری را از سرمایه گذاری جدا کردند که به هم مرتبط نباشند تا در زمان ورشکستگی ها مواجه مشکلات جدی سایر بانک ها را تعیین نکند و ان ها از آسیب ها مصون بمانند و بعدها دیدند نمی شود و باز مختلط کردند و به عنوان گروه مالی شناختند .

از دید قانون بازار سرمایه پیشرفته ای نظیر آمریکا پس از آغاز فرایند سازی نهاد هایی به نام گروه مالی ایجاد شدند که در زیر مجموعه خود می توانند بانک تجاری و هم بانک سرمایه گذاری و هم سایر خدمات مالی را داشته باشند به این ترتیب در این اقتصاد ها بانک های تجاری می توانند یا به صورت شخصیت حقوقی مستقل و یا یک واحد زیر مجموعه یک گروه مالی فعالیت داشته باشند گروه مالی یک شرکت هولدینگ تخصصی بازار پول و سرمایه است که در زیر مجموعه خود می تواند انواع موسسات مالی ویژه بازار پول ،بازر سرمایه و همچنین خدمات بیمه ای را داشته باشد.

در ایران گروه مالی ملت و پاسارگاد معروف تر است

شرکت های تامین سرمایه investment banks

سوپر مارکت مالی: تقریبا تمام خدماتی که در بازار سرمایه قابل ارائه هستند توسط شرکت های تامین سرمایه قابل ارائه هست بجز یک خدمت که رتبه بندی اعتباری می باشد .

فعالیت اصل شرکت های تامین سرمایه

الف) پذیره نویسی -> تعهد پذیره نویسی - بهترین تلاش best effort

ب) بازار گردانی -> بازار سازی

ج) خدمات کارگزاری -> بدون مشاور - با مشاور

د) مدیریت دارایی -> asset management

ه) خدمات مالی شخصی -> personal finance

خدمات کارگزاری

الف) بدون مشاور:

۱- برخی از کارگزار ها فقط دسترسی شما را به بازار فراهم میکند

۲- ارائه خدمات با بیشترین کارمزد few best

ب) با مشاور :

۱- برخی از کارگزاران خدمات مشاور یا ابزار های دیگری نیز در کنار ارائه دسترسی به بازار به مشتری ارائه می دهند که به آن ها خدمات پرمیوم permum میگویند که در ازای آن کارمزد بیشتری اند مشتریان دریافت میکنند

مشکلات تامین سرمایه در ایران چیست ؟

۱- نبود خدمات مالی شخصی

۲- تغییر نا صحیح عنوان و ماهیت

خدمات مالی شخصی:

برنامه ریزی درآمدها و هزینه ها شخص و نحوه سرمایه گذاری پس اندازهای وی جهت رسیدن به یک وضعیت رفاهی از پیش تعیین شده در زمان بازنشستگی.

پذیره نویسی: در بازار اولیه انجام میشود در این مرحله قرار است پول وارد شرکت شود

که این دو حالت دارد:

۱-تعهد پذیره نویسی:

در تعهد پذیره نویسی شرکت تامین سرمایه متعهد می شود که کل مبلغ مورد نیاز از طریق پذیره نویسی جذب کند و اگر در این امر موفق نشد برای رسیدن به مقدار مورد نظر باید از منابع خودش استفاده کند.

۲-بهترین تلاش:

در این حالت شرکت تامین سرمایه تعهدی به تامین کل مبلغ ندارد فقط متعهد به بهترین تلاش طبق قرارداد میباشد و اگر نشد تعهدی ندارد.

در پذیره نویسی مبالغ بالا ممکن است تعهد پذیره نویسی آن از عهده یک شرکت به تنهایی جهت تامین سرمایه خارج باشد لذا چند شرکت تامین سرمایه با مشارکت هم یک سند-----تشکیل میدهند به رهبری شرکت تامین سرمایه اصلی.

شرکت های سرمایه گذاری صندوق سرمایه گذاری مشترک:

که در ایران این شرکت ها وجود دارد ولی در خارج یک شرکت هست به نام fund که متشکل از هر دو شرکت میباشد.

Fund:

سقف سرمایه ثابت: 1-closed end fund

سقف سرمایه باز: ۲-open end fund

واحد سرمایه گذاری شرکت سرمایه گذاری سهام است.

واحد سرمایه گذاری صندوق سرمایه گذاری unit است.

در ایران این شرکت ها از قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید استفاده و پیروی میکنند اما بقیه شرکت ها از قانون تجارت.

شرکت های سرمایه گذاری: در شرکت های سرمایه گذاری معاملات ثانویه سهام مجاز است خود سهام این شرکت ها قابل پذیرش در بورس است و در ساعات معاملاتی به قیمت بازار قابل معامله است.

صندوق سرمایه گذاری:

در شرکت های صندوق سرمایه گذاری امکان معامله unit (سقف بازار) و امکان معاملات ثانویه unit وجود ندارد بلکه در پایان بازار NAV صندوق حساب میشود و واحدها به قیمت NAV تنها توسط مدیر صندوق صادر شده یا باز خرید میشوند.

ارکان شرکت سرمایه گذاری طبق قانون تجارت:

۱- مجمع عمومی

۲- هیئت مدیره

۳- مدیر عامل

ارکان صندوق سرمایه گذاری مشترک:

۱- مجمع

۲- مدیر صندوق

۳- متولی

۴- امین

۵- ضامن نقد شوندگی

۶- ضامن سودآوری

صندوق قابل معامله در بورس = Exchange traded funds = ETF

در این صندوق معاملات ثانویه Unit به قیمت بازار در ساعات معاملاتی معامله میشوند.

انواع مدیریت در صندوق:

۱-مدیریت -----:عدم پذیرش فرضیه بازار کار

۲-مدیریت منفعلانه:پذیرش فرضیه بازار کار

از مدیریت منفعلانه مدیریت صندوق شاخص ----- می آید که صندوق شاخص یعنی هرچی بازار ----- صندوق صندوق نیز سبد خود را از آن میخرد.مثلاً مخابرات ۱۰% و قراردادی ۵% در بورس باشد صندوق نیز به همین میزان سرمایه گذاری می کنند.

قیمت هر سهم * ارزش شرکت سهام شرکت

کل ارزش بازار

سازمانهایی چون مالیات، بورس، سرمایه گذاری و بانکها، نمونه هایی از این نوع هستند. دسته ای از این سازمانها، امروزه به " سازمانهای پولی و مالی " مشهور شده اند

سازمانهای پولی و مالی ، سازمانهایی هستند که محور فعالیت آنها امور پولی و مالی است . در واقع آنها از این طریق اقدام به تعدیل امور اقتصادی گستره جامعه هدفشان می نمایند .دادن یا ندادن پول ، تحت عنوان وام و ارائه مشورت در خصوص سرمایه گذاری های مناسب در بخشهای مختلف اقتصاد و مشارکت در آنها و تضمین های مربوطه ، از جمله مهمترین محور های این " تعدیل " می باشد

اهداف صندوق بین المللی پول

-ایجاد همکاری مالی بین المللی از طریق یک نهاد ثابت که ابزار لازم برای مشاوره و تشریک مساعی در مشکلات مالی جهانی را فراهم می آورد.

-ایجاد تسهیلات لازم برای توسعه و تعدیل تجارت جهانی و همکاری در جهت پیشبرد و حفظ بازارکار و درآمدهای حقیقی و نیز توسعه منابع درآمدزا برای تمام اعضاء به عنوان هدف اساسی در سیاست گذاری های اقتصادی.

-تقویت ثبات در بازار تبدیل ارز و حفظ نظام یکپارچه در مبادلات ارزی میان اعضاء و نیز اجتناب از افت ارزش ارز

3

به دلیل رقابت های نادرست در بازار جهانی.

-کمک به بنا نهادن نظام چند جانبه پرداخت ها در حوزه مبادلات جاری میان اعضاء و در حذف محدودیت های تبدیل ارز خارجی که مانع رشد تجارت جهانی می شود.

-ایجاد دسترسی موقت اعضاء به منابع صندوق با رعایت جوانب امنیتی لازم برای تسهیل در اصلاح ترازهای پرداخت

5

ناهماهنگ.

به طور خلاصه، هدف اصلی تشکیل این صندوق ارتقای میزان همکاری مالی، جلوگیری از فقر، کمک به رشد اقتصادی

، بازار کار در سطح بین المللی و ایجاد تسهیلات مالی برای کشورهای که خواستار تنظیم ترازپرداخت شان هستند، می باشد. از زمان تأسیس تا به امروز تغییری در اهداف این سازمان بوجود نیامده است. اما نوع عملکرد آن IMF، که نظارت

کمک تخصصی و مالی است، همگام با رشد نیاز و تقاضای کشورهای عضو تغییر کرده است

ساختار صندوق

صندوق بین المللی پول از نهادی به عنوان هیأت رئیسه برخوردار است. هیأت رئیسه صندوق، عالی ترین مرجع تصمیم گیری آن است که از نمایندگان اعضاء تشکیل می شود

هر دولت، نماینده ای ارشد در این هیأت دارد که به طور معمول وزیرای دارایی یا رؤسای بانک های مرکزی به این سمت

انتخاب می شوند. هیأت رئیسه به عنوان عالی ترین نهاد در عالی ترین مؤسسه تصمیم سازی پولی بین المللی است و وظایف مهمی از قبیل پذیرش عضو جدید، تعیین سهمیه های اعضاء و تخصیص حق برداشت مخصوص را بر عهده دارد.

جلسات هیأت رئیسه به طور سالیانه برگزار می شود و هر سال نزدیک به سه روز اجلاس خواهد داشت. هیأت رئیسه همچنین در جلسات مشترک با بانک جهانی نیز شرکت می کند

دومین رکن عالی صندوق هیأت اجرایی است. هیأت اجرایی دو نوع عضو دارد، گروه اول اعضای انتخابی هستند، ۱۹ عضو از ۲۴ عضو هیأت اجرایی توسط عموم کشورها به مدت ۲ سال مأموریت می یابند تا به عنوان بازوان اجرایی و اجراکنندگان تصمیم های هیأت رئیسه به انجام وظیفه پردازند

از آنجا که اعضای هیأت رئیسه، مدیران ارشد کابینه های دولت های عضو هستند، معمولاً فرصت کافی برای اجرای وظایف خود در هیأت رئیسه ندارند، از این رو فرصت برای تأثیرگذاری هیأت اجرایی افزایش می یابد. دومین گروه اعضای هیأت اجرایی، اعضای انتخابی آن هستند

کشورهایی که بالاترین حد سهمیه ها را در صندوق بر عهده دارند، فرصت می یابند تا ۵ عضو دیگر هیأت اجرایی را منصوب نمایند. این ۵ عضو برعکس ۱۹ عضو دیگر، برای مدت دو سال انتخاب نمی شوند، بلکه انتخاب آنها برای یک دوره، تا زمانی دوام خواهد داشت که خود این کشورها فرد دیگری را بجای افراد قبلی منصوب نمایند. ایالات متحده، ژاپن،

آلمان، فرانسه و انگلیس پنج کشوری هستند که به سبب داشتن بالاترین سهمیه های صندوق دارای ۵ کرسی دائم در هیأت اجرایی هستند.

سیاست های کاری صندوق بین المللی پول توسط ۲۴ عضو کمیته مالی و هیأت اجرایی آن که به طور سنتی از کشورهای

اروپایی هستند، تعیین می شود؛ و ۱۸۴ کشور عضو ملزم به متابعت از تصمیمات آن هستند. منابع صندوق بین المللی پول

از سهمیه های دلاری که هر عضو بر اساس سهمیه خود می پردازد، تأمین می شود.

میزان وام های اعطایی صندوق بین المللی پول در حال حاضر ۲۸ میلیارد دلار و به ۷۴ کشور جهان بالغ می شود. در ۱۷ درصد کل منابع، بزرگترین سهام دار آن / پایان ماه جولای کل منابع صندوق ۳۱۷ میلیارد دلار بود و آمریکا با ۰۸ محسوب می شود. سهمیه هر کشور تعیین کننده حق رأی و قدرت آن در صندوق است و مدیران صندوق بین المللی پول نهایتاً

پس از تحمل فشارهای فراوان، متقاعد شدند که به کشورهای چین، کره جنوبی، مکزیک و ترکیه حق رأی بیشتر اعطا کنند.

با آغاز اصلاحات ساختاری در صندوق بین المللی پول و اعطای قدرت مانور بیشتر به اقتصادهای نوظهور پس از سال ها سلطه اروپایی - آمریکایی، این نهاد مالی بین المللی با بزرگترین آزمون خود روبرو است. در واقع، صندوق زمانی تن

به اصلاح ساختار خود داد که اقتصاد های نوظهور آسیایی هشدار دادند در صورت عدم اعطای نقش بیشتر به آنها در مدیریت صندوق، از فعالیت خود در صندوق خواهد کاست.

هیأت اجرایی صندوق بین المللی پول هر پنج سال یک بار سهمیه های کشورها را بازنگری می کند و هرگونه تغییر در سهمیه هر کشور همچون سایر تصمیمات مهم، باید به تصویب ۸۵ درصد اعضاء برسد. سهمیه یا حق رأی هر کشور اساساً بر اساس قدرت اقتصادی آن کشور و سهم آن از اقتصاد جهانی تعیین می شود و سهمیه هر عضو، تعهد مالی آن نسبت به صندوق و میزان حق رأی آن را تعیین می کند.

اشکال مهم فرمول سهمیه ها این است که به اقتصاد های کوچک و آزاد معطوف است و کشورهای بزرگ و در حال رشد

را نادیده می گیرد. نهادی که مسائل جاری آن را اداره می کند در کنترل اروپایی ها است که هشت عضو در آن دارد و آفریقا دو عضو، خاورمیانه سه عضو، آسیا پنج عضو، آمریکا چهار عضو دارند و روسیه و ایالات متحده آمریکا نیز

دیگر اعضای آن هستند

در حالی که اکثر ۱۸۴ عضو صندوق بین المللی پول با طرح اصلاح ساختار این نهاد بین المللی موافقت کردند، ۲۳ کشوری که عمدتاً در مناطق آمریکای لاتین و خاورمیانه

واقع اند، به این طرح، رأی منفی دادند. آرژانتین، برزیل، هند، مصر و ایران مهمترین مخالفان طرح اصلاح ساختار صندوق بین المللی پول بودند که بر این عقیده اند که طرح اصلاح ساختار صندوق، قادر به کاهش نفوذ و تسلط قدرت های بزرگ بر آن نیست؛ به علاوه اینکه این کشورها مصرند که به علت رشد قابل توجه اقتصادهایشان، باید به آنها نیز حق رأی بیشتری اعطاء شود

این در حالی است که گروه هفت کشور صنعتی آمریکا، ژاپن، آلمان، انگلستان، فرانسه، ایتالیا و کانادا که مجموعاً ۴۵ درصد سهم حق عضویت صندوق بین المللی پول را ((که نشان دهنده میزان حق رأی است)) در اختیار دارند، با چنین درخواستی مخالفند

بانک بین المللی بازسازی و توسعه 1 -

در واقع بانک جهانی که در کنفرانس برتون وودز در سال ۱۹۴۴ پایه گذاری شد، همین "بانک بین المللی بازسازی و توسعه" است. وظیفه اصلی این بانک، همچنان که از نامش مشخص است، رساندن کمک های مالی به کشورهای جنگ

زده پس از جنگ دوم جهانی، و توسعه کشورهای مذکور و فقیر می باشد

اهداف بانک، طبق اساسنامه

مساعدت در بازسازی و توسعه کشورهای عضو از طریق سرمایه گذاری در امور تولیدی (تولیدات زیربنائی، 1 - صنایع ساختمانی، لوازم بهداشتی، پوشاک و...) .

تشویق سرمایه گذاری خارجی از طریق تضمین یا مشارکت در اعطای وام. 2 -

تشویق رشد متوازن و بلند مدت تجارت بین المللی و حفظ توازن در موازنه پرداختها از طریق تشویق سرمایه گذاری -

3 .

اعطای وام و تضمین با اولویت های بالا در کشورهای عضو

هدایت فعالیت ها با ارائه مشورتهای فنی به اعضا

فرآیند اعطای تسهیلات

۱. تقاضای کشور عضو برای دریافت وام

۲. اعزام هیأت بانک جهانی برای بررسی تقاضا، به کشور عضو

۳. گزارش هیأت اعزامی بانک در خصوص توافق یا عدم توافق با متقاضی، به هیأت مدیره بانک

۴. تصویب گزارش هیأت اعزامی به کشور عضو، توسط هیأت مدیره بانک

۵. بررسی مجدد و کارشناسی پروژه (پروژه ها (از ابعاد مالی، فنی، مدیریتی و اقتصادی

۶. صدور مجوز های داخلی کشور برای اجرای پروژه (پروژه
۷. توافق نهایی و مذاکرات پایانی بین بانک و کشور متقاضی
۸. پیشنهاد نهایی به هیأت مدیره بانک
۹. اخذ موافقت نامه وام یا تضمین وام از هیأت دولت کشور متقاضی و دستور نماینده تام الاختیار دولت به آغاز اجرای پروژه.
۱۰. دو ماه پس از تصویب وام در هیأت مدیره بانک ، کشور متقاضی موظف به پرداخت **commitment** می باشد.
۱۱. در طول مدت اجرای پروژه ، گزارش هایی از سوی کارشناسان بانک تهیه می شود که در صورت تایید پروژه از
۱۲. نظر پیشرفت ، مبالغ وام ، طبق توافق ، به مرور پرداخت می شود.
۱۳. گزارش نهایی پروژه تهیه و با اصلاحات کارشناسی تقدیم هیأت مدیره بانک می شود

موسسه مالی بین المللی

وظایف اصلی این موسسه عبارتند از:

- الف - پرداخت وام های سرمایه گذاری به پروژه ها در کشورهای عضو
- ب - ارائه مشاوره های تخصصی به پروژه های خصوصی که دارای توجیه اقتصادی مناسب هستند